

Anton Molnar: „Minél több szabadságot kapok az emberektől, annál nagyobb energiával festek”

Érzéki hangulatjelentések

Ha filmrendező lenne, talán a road-movie műfaját népszerűsítene. Ha íróként keresné kenyerét, bizonyára sorozatban adná ki páratlan „útikalauzait”. Vagy finom erotikával átszótt hangulatjelentésekkel állna közönség elé. Anton Molnar azonban festő.

SZABÓ G. LÁSZLÓ

Nemzetközi hírű magyar festő Franciaországban. Vagyis Molnár Antal, aki képei alapján az élet naposabbik oldalán jár. Ott, ahol a kellemes közérzetet patinás szállodák, titkos kertek, rejtett szalonok, bódító tengerpartok érzéki arcú, nemegyszer egzotikus szépségei, remek borok, ínycsemeték, drága szivarok szolgálják. Ott, ahol a nap különböző szakaszaiban megáll az idő. Ott, ahol Krúdy is jól érzi magát.

„Minél több szabadságot kapok az emberektől, annál nagyobb energiával festek. Itt állunk most a Spanyol nyár című képem mellett. Pálmag, kék ég, vakítóan fehér falak. Ez egy hosszú kék sorozat első példánya. 1986-ban festettem. Azóta is sokan mondják: milyen jó lenne, ha folytatnám ezt a periódust. Csak hogy nálam ez is átmeneti állapot volt, amelyhez már nincs szándékomban visszatérni. Ezek a képek szélesebb publikumhoz szóltak. 1986 fontos dátum az életemben. 1983-ban diplomáztam a budapesti Képzőművészeti Főiskolán mint festőművész. Ezzel együtt azonban rajz-, anatómia-, művészettörténet- és ábrázológeometria-tanár is lettem. 1986-ig a főiskolán maradtam mesterképzésen, de még ugyanabban az évben az Egyesült Nemzetek genfi irodája felajánlott egy grafikus munkát. Ezzel nyílt meg előttem a hivatalos külföldi munkavállalás lehetősége. Két évvel később a családommal együtt Franciaországba költöztem.”

Vidéki romantika? Nagyvárosi költészet? Kilátás egy tóra. Dupla kávé szivarral, buja lombok alatt. Visconti-filmbe illő ódon villa, titkokat őrző szobákkal. A magyar pusztámmal és csikóssal. Londoni reggel citromos teával. Piknik Monet kertjében. Édes-fanyar párizsi délután. Manhattant lüktető szíve.

„Még 1986-ban is elég visszafogott rendszer volt itthon, én pedig nemzetközi síkon vágytam a megmérettetésre. A vágyaim akartam megmutatni a világnak. Párizs mindig is nagy művészeti centrum volt. A régi és a modern egy helyen találja meg az ember. Az én temperamentumomnak, az én stílusomnak ez a város felel meg a leginkább. Párizs

„Túlságosan félttem és tiszteltem az életet...”

(Oláh Csaba felvétele)

minden kornak átveszi a lendületét. Ott már a szelekció is olyan, hogy az új művészeti találkozások egyértelműen kialakítanak egy olyan nyelvezetet, ami nagyon értékes és érdekes. Számomra maga az oxigén ez a város, olyan a hangulata, hogy ez engem mindig inspirál. De ugyanilyen fontosnak érzem Budapestet is, ahol a képzőművészeti főiskola ugyanolyan biztos alapot adott, mint egy balett-táncosnak az orosz iskola. Egy évvel azután, hogy kikerültem Párizsba, már be is tudtam mutatni az első kollekcióm. Az emberek egyszerűen odavoltak a gondolataimtól. Meghatódottan álltak a képeim előtt. A franciáknál a legszélesebb tömegeknek olyan ősi, olyan kulturált neveletésük van, ami szinte örökség, aprólékos fiúra száll. Egyszer Dijonban mentem a posta felé, s ahogy megállítottam az autót, észrevettem, hogy a közeli kocsiiban egy öreg bulldogpárt. Az egyik balra nézett, a másik jobbra. Egyszerűen nem tudtam veszni hagyni a látványt, ezért gyorsan lefényképeztem. De ahogy elővettem a gépet, és óvatosan elindultam a kutyapár felé, jött egy néni a piacról két kiló krumplival. Miután látta a vállamon a gépet, figyelmeztetett, hogy „Fiatalembert, mutatok magának egy jó témát, azt fényképezze le!” – és a fejével a bulldogok felé irányította a figyelmemet. Ez egy életre megmaradt bennem. Egy idős asszony észrevette azt, ami mellett én sem tudtam elmenni. Éles, tiszta fényben kiadós reggeli. Patinás teaszalon friss kalácsokkal, érzéki gyümölcscsel, mézzel és

dzsemmel. Kihűlt csészék, herendi porcelánok, narancslé fürdő után. Ízek, illatok, hangulatok. Minden, ami fontos. Teák, kávék, péksütemények. Ezeket a képeket mindegyiket szeretik a világban. Luxemburgban ugyanúgy, mint Los Angelesben, Szingapúrban vagy Tokióban. De volt kiállítás Anton Molnarnak New Yorkban is. Jegyzetek című, most megjelent albumában van azonban egy olyan képe is, amelyik sosem utazik. Egy cilindres férfi szmokingban.

„Az édesapám őrizte meg ezt az akvarellt. Hároméves lehettem, amikor festettem. Ez a kép ugyanolyan fontos számomra, mint bármelyik mostani művem. Önarckép című festményem egy nagy fekete kalap látható, s a kép négy sarkában egy-egy cipő. Ezek az én kedvenc cipőim, amelyek mint néma tanúk kísérik. A kalap: csapott Borsalino, tűzpiros papagájtollal. A kalapokat nagyon szeretem. Hatalmas gyűjteményem van belőlük. Mindig ott egy kedvenc darab a fejemen. Akkor is, ha festek, akkor is, ha sétálni indulok. Már Párizs mellett, Barbizon közelében lakom, ahol annak idején Paál László is sokat sétált. Összel, amikor kint járok az erdőben, mindig úgy érzem: Paál László-képek között sétálok.”

Hogy miképpen fogadták be a franciák Anton Molnart, a magyar festőt, aki Szindbád módjára éli az életét?

„Amikor kikerültem Párizsba, Jacques Lang, az akkori kultuszminiszter, aki komoly, nagy tudású ember, írt egy levelet nekem, hogy

»Mi, franciák boldogok vagyunk, hogy nálunk dolgozik«. Érdekes helyzet ez. A franciák mindig is begyűjtötték a művészeket. Picasso, Dali, Van Gogh, Modigliani, Kandinsky, Chagall a világ különböző pontjairól kerültek Párizsba. Egyikük sem a saját hazájában festett, hanem francia földön. Olyan légkör, olyan hangulat uralkodott és uralkodik Párizsban, amelyet azok, akik kívülről érkeznek, éreznek, de akik benne élnek, már nem. Ha egy cseh vagy egy magyar turista elmegy egy ismeretlen helyre, ott biztosan felfedez valamit. Mint egy chilei Grönlandon. Feltöltődik energiával, amelyet később értékelni tud. De az a francia, akinek a nagyapja is Franciaországban élt, nagyon jól tudja, hogy a szék, amelyet lát, hányadik Lajos korabeli, és lehet, hogy ily módon hallatlan kultúrával rendelkezik, ám ha elkezd alkotni, az nem lesz olyan friss és dinamikus. Nekem ez a tapasztalatom.”

Szenvedély és életöröm, a szépség imádata, finom elegancia, egy nagy világcsavargó kiapadhatatlan derűje árad Anton Molnar képeiről. Megőrzi a gyorsan múló pillanatot. A vágyat, amely gyönyörrel jár. Az érzést, amely megérinti a lelket.

„Rólam sokan azt hiszik, habzsolom az életet. Pedig én csak egy aktív szemlélő vagyok. Közben persze boldogon adok, ha éppen van miből, de ez sem direkt történik, vagy felvett pózból. Nálam ez belülről jön, mert túlságosan félttem és tiszteltem az életet. Az én tetteimben, úgy érzem, sokkal több van, mint pusztá ígéret.”